

HandläggarePeter Alexanderson
Telefon: 0850533714**Till**

Utbildningsnämnden

Uppföljning av intern kontroll 2022, Utbildningsnämnden

Innehåll

Bedömning av nämndens interna kontroll	2
Uppföljning av nämndens internkontrollplan.....	3
Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen.....	3
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	3
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov ..	3
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	3
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	4

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Utbildningsnämnden bedömer att den internkontrollen under år 2022 varit tillräcklig.

Förvaltningen har under året utvecklat internkontrollen. Arbetet har fokuserat på rutiner kring FirstCard, representation, information för att anmäla beslut på delegation och dokument till personalakten. Utvecklingsområdena valdes utifrån uppföljning av enheternas internkontroll 2021.

Under 2022 genomfördes internrevisioner vid 40 enheter. Det motsvarar var femte enhet. Enheterna ansvarar för att förbättra eventuella brister och återkopplar hur de arbetar med rutinerna samt hur dessa har förankrats bland medarbetarna.

I slutet av året rapporteras de övergripande resultaten till verksamhetsavdelningarna. Därefter görs genomgångar med ansvariga grundskole- och gymnasiechefer samt avdelningschefer avseende eventuella brister på deras enheter.

Internkontrollplanen för 2022 omfattade fem områden.

Prognossäkerhet

Resurseffektiva lokaler

Fusk och oegentligheter i välfärden

Informations- och säkerhetsarbete inom IKT

Enheternas arbete med ekonomi, avtal och personal

Beslut enligt delegation

Uppföljning av nämndens internkontrollplan

Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Process: Resursfördelning

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Verksamhetsstöd	Uppföljning	Stöd kring utredning elever i behov av särskilt stöd. Förvaltningen har arbetat med att ge stöd till skolenheterna avseende deras utredningar för elever i behov av särskilt stöd.

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Process: Effektiv lokalförsörjning i stadens verksamheter

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Lokalförsörjningsplanen	Kontinuerlig	Hanteras i arbetet med lokalförsörjningsplan genom analys av elevantalsprognoser i relation till skolornas lokalkapacitet. Under året har planering och skolutbyggnad haft tydligt fokus på ökad kostnadseffektivitet. Förvaltningen har agerat för återhållsamhet och prioriteringar inom pågående projekt och inför start av nya projekt. Sjunkande elevprognoser har bidragit till att projekt flyttas fram i tid samtidigt som världsläget lett till ökade kostnader.

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Process: Budgetföljsamhet

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Månadsuppföljning	Prognoser	Ekonomi Under året har förvaltningen arbetat med att följa upp avvikelser mot prognoser och analyserat varför de uppkommit. Fokus har varit att underlätta framtida budgetarbete.

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
		<p>Resurseffektiva lokaler (beskrivet i VP)</p> <p>Förvaltningen har under året arbetat med att få ned byggkostnader bland annat kostnader för lokalbyggnation genom modulteknik. Förvaltningen deltar även i det stadgemensamma arbetet för fler externa fastighetsägare av skollokaler, som syftar till att begränsa stadens behov av investeringar.</p>

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Process: Belastningsregister

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
<p>Kontroll av belastningsregister för de som arbetar med elever i skolan.</p>	<p>Rutin för kontroll av utdrag ur belastningsregister</p>	<p>Internrevision</p> <p>Från 20210701 ändrades lagstiftningen för utdrag i belastningsregister, från att varit obligatoriska för grundskolan och frivilliga för gymnasieskolan, blev det obligatoriskt för bägge skolformerna att kontrollera utdrag ur belastningsregister vid nyanställning. Lagstiftningen ändrades också till att kontrollen skulle dokumenteras när och av vem den gjorts och utdraget skulle återlämnas till den anställde.</p> <p>Uppföljningen visar att kontrollen har försämrats sedan, det är endast 8% som har tillräcklig kontroll, jämfört med 45% 2021. Utdragen ur belastningsregister kontrolleras av skolorna, men dokumenteras inte på rätt sätt. Den vanligaste bristen är att dokumentationen av kontrollen inte skickas in till personalaktsarkivet. Kontrollerna av hur skolornas rutiner har fungerat har avsett personal anställd under 2021 och skolornas hantering har påverkats av lagförändringen. Det är av yttersta vikt att den interna kontrollen ökar inom området, under 2023 kommer förvaltningen att genomföra informationsinsatser.</p>

Process: Dokumenthantering

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Rutiner och regler kring dokumenthantering	Löpande av enhetschefer	<p>Internrevision</p> <p>Under året har enheternas kännedom om vilka dokument som ska skickas till personalakten undersökts. Det är 8% av enheterna som har tillräcklig kontroll avseende vilka dokument som ska skickas till den centrala personalakten. Stickproven för att verifiera enheternas internkontroll inom området har utökats med fler dokumenttyper. Detta har medfört att fler avvikelser upptäckts och resultatet av kontrollen har försämrats betydligt jämfört med 2021. Risken med att rätt dokument inte finns i personalakten kan vara att felaktiga beslut avseende anställningen kan fattas om all information inte är tillgänglig.</p> <p>Under 2022 har informationsinsatser genomförts, bland annat informerades om vilka dokument som ska skickas in till personalaktsarkivet i samband med läsårsstart. Kontrollmomentet kommer att kvarstå under 2023</p>

Process: Förebygga fusk och oegentligheter i välfärden

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Kontroller av fristående huvudmän	Attesteringar vid utbetalning. Incidentrapportering vid felaktiga utbetalningar. Kontrollutredningar då medvetet handlande misstänks ligga bakom felaktiga utbetalningar.	<p>Anvisningar för arbete med felaktiga utbetalningar.</p> <p>Förvaltningen har under 2022 arbetat med att stärka utbildningsnämndens motståndskraft mot fusk, oegentligheter och organiserad brottslighet.</p> <p>För att stävja fusk och oegentligheter har förvaltningen under 2022 tagit fram en lägesbild. Samverkan och nätverksarbete med andra myndigheter har intensifierats under året.</p> <p>Arbetet har under året i stor utsträckning inriktats på avvikelseutredningar, i syfte att upptäcka och motverka välfärdsbrott. Med stöd av lägesbilden har särskilt fokus legat på ökade och riktade kontroller mot oseriösa huvudmän. Inriktningen har resulterat i flera polisanmälningar och återkrav.</p>

Process: Inköp och avtalstrohet

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Effektivt inköp	Systemutnyttjande	<p>Internrevision</p> <p>88% av enheterna har en tillräcklig kontroll inom området. Jämfört med året innan är det en ökning av enheter med god intern kontroll. Brister inom detta område leder till att enheterna kan få betalar för mycket för varor och tjänster. I förlängningen riskerar även förvaltningen viten till våra avtalsparter.</p> <p>Förvaltningen arbetar vidare med att öka användningen av inköpssystemet. Det sker både genom att ansluta fler avtal till systemet och genom informationsinsatser och utbildningar i inköpssystemet. Att öka användningen av inköpssystemet är en av de viktigaste åtgärderna för att öka den interna kontrollen avseende inköp i förvaltningen.</p> <p>Granskningsmomentet kommer att genomföras även 2023.</p>
Inköp	Kontroller enligt attest-/fakturarutin	<p>Internrevision</p> <p>Kontrollen har inneburit att undersöka vilka kontroller godkännare i Agresso gör vid fakturabetalningar. 70% av enheterna gör de kontroller som ska göras innan attest av faktura. Resten har mindre brister i sina kontroller, vid granskning av andra områden kan dock brister framkomma. Risken som uppstår när kontroller inte görs enligt rutinerna är att felaktiga utbetalningar kan göras.</p> <p>Granskningsmomentet kvarstår 2023. I nästa års granskning ska kontrollen förändras så att stickprov kan tas i större utsträckning än tidigare för att verifiera enheternas kontroller</p>

Process: Kontanthantering

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Rutiner och regler för kontanter	Rutiner för firstcard, kontanthantering etc	<p>Internrevision</p> <p>Granskningen innebär att användningen av First-Card kort och hanteringen av kontanter vid förvaltningen enheter granskats.</p> <p>Ungefär 85 % av enheterna har inte tillräcklig intern kontroll vid användning av First Card. Det är ungefär samma resultat som 2021. Det är vanligt att enheterna har mindre brister i hantering av kortinköp eller betalning av kortfakturor. Vanliga brister är att kvitton inte skannas och att fakturor som avser rektorers kort inte vidare distribueras till överordnad chef.</p> <p>Risken för oegentligheter är hög för inköp med kort, det är lätt hänt att kort börjar användas för privata kostnader. Därför är det viktigt att våra enheter följer de rutiner för att skanna och bifoga kvitton i Agresso samt vidarebefordra fakturorna så att de alltid attesteras av en överordnad chef.</p> <p>Förvaltningen har genomfört en genomgång av rutinerna för korthantering. Det har medfört att rutinerna för kort har ändrats så att uppföljningar av kortinnehavares hantering kommer att genomföras.</p> <p>Granskningsmomentet kvarstår i internkontrollplanen 2023.</p>

Process: Löneutbetalning

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
LISA självservice	Rutiner för rapportering i LISA	<p>Internrevision</p> <p>Under området har granskats vilka kontroller enheterna gör innan och efter löneutbetalningar samt enheternas arbete med att undvika löneskulder.</p> <p>De flesta enheter bedöms ha tillräcklig kontroll. Ungefär 30% av enheterna har mindre brister. Detta är samma resultat jämfört med 2021.</p> <p>Kontrollerna efter löneutbetalning fungerar något bättre hos enheterna. Bristerna varierar mellan att enheten inte följer upp alls på individnivå till att kontrollerna inte dokumenteras. Brister i kontrollen efteråt kan resultera i att lönekostnaderna blir för höga eftersom felaktigt utbetald lön inte upptäcks och löneskulder. Uppstår en löneskuld så innebär det ett stort administrativt arbete förutom olägenhet för den anställda.</p> <p>Granskningsmomentet kvarstår under 2023 eftersom enheternas kostnader till stor del består av personalkostnader. Brister i den interna kontrollen kan resultera såväl i för höga kostnader som i löneskulder.</p>

Process: Personalplanering

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Personalplaneringsprocessen	Uppföljning av anställningstider	Internrevision I kontrollmomentet har enheternas arbete med bisysslor följts upp. Ungefär 80% av enheterna har en tillräcklig kontroll över personalens bisysslor. De övriga enheterna kan enkelt avhjälpa bristerna genom att årligen informera sina anställda om reglerna kring bisysslor. Granskningen kommer inte att genomföras 2023.
		Internrevision I granskningsmomentet följs upp hur enheterna arbetar i det systemstöd som finns för att kontrollera anställningstid i samband med tidsbegränsade anställningar samt om konverteringar till tillsvidareanställning. 50% av enheterna gör de kontroller som ska göras i samband med anställningar avseende tidigare anställningstid eller varslar i tid när tidsbegränsade anställningar ska upphöra eller har kontroll när konverteringar av tidsbegränsade anställningar ska göras. Resultatet har försämrats betydligt jämfört med 2021. Granskningen har kontrollerats mot stickprov av konverteringar. Granskningsmomentet är med i internkontrollplanen för 2023.

Process: Representation

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Rutiner och regler för representation (intern och extern)	Regler för representation	Internrevision Granskningen har inneburit att rutiner för representation och enheternas information till anställda om mutor undersökts. Drygt 90% av enheterna gör något fel i samband med representation. Jämfört med 2021 är det något fler som har brister i sin kontroll. Vanliga fel är att deltagarförteckning och syfte inte bifogas i Agresso samt att fakturan inte vidarebefordras till överordnad chef. Riskerna med att inte hantera representation på rätt sätt är framförallt att förtroendet för verksamheten kan ta skada. Ingen av de granskade enheterna har en omfattande representation. De flesta enheter har tillräcklig kontroll och informerar sin personal om stadens riktlinjer kring mutor och jäv. Under 2022 har rutinerna för representation att uppdateras och informationsinsatser genomförts. Granskningsmomentet kommer att kvarstå i internkontrollplanen 2023.

Process: Systematiskt informationssäkerhetsarbete

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
IT	Säkerhetsarbete	<p>Sprida information om de obligatoriska utbildningarna inom informationssäkerhet och dataskydd för att fler ska genomgå dem. Samt ta fram anvisningar inom relevanta områden för att öka kunskapen.</p> <p>Förvaltningens säkerhetsarbete har utvecklats inom information och kommunikation genom en gemensam styrningsmodell för förvaltning och strategisk utveckling. Förbättringar har gjorts kopplat till objektförvaltningens arbete med informationssäkerhet och riskhantering. Bland annat har rutiner för arbetet med löpande risk- och konsekvensanalyser, för att säkerställa att dataskyddsförordningen och informationssäkerhet efterlevs, förtydligats och införts. Arbetet i samordningsfunktionen för informationssäkerhet och dataskydd har utvecklats genom kompetensutvecklingsinsatser och tydliggörande av rutiner och intern kommunikation.</p>

Process: Upphandling

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Upphandling	Uppföljning av avtal	<p>Internrevision</p> <p>Kontrollen har omfattat enheternas egenupphandlade avtal och uppföljningen av dem.</p> <p>De flesta enheter har bra uppföljning av sina avtal. I och med att lokalvård upphandlas gemensamt för förvaltningen är det färre avtal som enheterna upphandlar själva.</p> <p>Under 2023 kommer uppföljningen att förändras så att den fokuserar mer enheternas egna avtal och direktupphandlingar.</p>